

Sądowe ustanowienie rozdzielnosci majątkowej.

Mąż klientki ma problemy z hazardem. Nałóg męża bardzo negatywnie odbija się na majątku małżeństwa. Celem zabezpieczenia majątku klientka chce ustanowić rozdzielnosc majątkową. Prosi o wyjaśnienie instytucji ustanowienia rozdzielnosci majątkowej w drodze postępowania sądowego.

Czym jest wspólność majątkowa małżonków?

Zgodnie z art. 31 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca ich dorobek, tzw. wspólność ustawowa. Jest to wspólność łączna na zasadzie art. 196 §1 kc.

Wspólność majątkowa między małżonkami obejmuje przedmioty majątkowe, które zostały nabyte w czasie jej trwania przez oboje z małżonków jak i przez każdego z małżonków z osobna. Istotne jest, że każdy z małżonków, niezależnie w jakim stopniu przyczynia się do powstawania majątku wspólnego ma w nim taki sam udział. Cechą wspólności majątkowej jest to, że jest to tzw. bezudziałowa i w trakcie jej trwania, małżonkowie nie mogą rozporządzać swoimi prawami do majątku wspólnego oraz nie mogą nimi rozporządzać na rzecz osób trzecich. Ponadto, zgodnie z art. 35 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, żadne z małżonków nie może rozporządzać, jak i zobowiązywać się do rozporządzania udziałem, który w razie wspólności przypadnie mu w majątku wspólnym lub w poszczególnych przedmiotach należących do tego majątku ani żądać podziału majątku wspólnego.

Przedmioty majątkowe, które nie wchodzą we wspólność majątkowa należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Sądowe ustanowienie rozdzielnosci majątkowej.

Zgodnie z dyspozycją art. 52 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia rozdzielnosci majątkowej.

Przepis nie precyzuje pojęcia „ważnych powodów”, będących przesłanką do orzeczenia rozdzielnosci majątkowej. Ponadto, ustawodawca nie wskazał żadnych przykładów. Określając pojęcie „ważnych powodów” należy przede wszystkim odnieść się do ugruntowanego orzecznictwa oraz opracowań w tym zakresie.

Przyjmuje się, że „ważne powody” określone w art. 52 kro są to okoliczności, które powodują, że w konkretnej sytuacji faktycznej wspólność ustawowa przestaje służyć dobru drugiego z małżonków oraz dobra założonej przez małżonków rodziny.

Przykłady ważnych powodów będących przesłanką ustanowienia rozdzielnosci majątkowej przez sąd.

- Trwonienie majątku wspólnego na skutek hulawczego trybu życia (rażąca niegospodarność, uzależnienie od hazardu/ alkoholizmu)
- Zatrzymywanie wspólnego majątku wyłącznie dla siebie i niedopuszczanie współmałżonka do korzystania z niego
- Lekkomyślne działania jednego z małżonków, których skutkiem jest pomniejszenie się wspólnego majątku

- Wykonywanie zarządu przez każdego z małżonków ich wspólnym majątkiem jest niemożliwe lub znacznie utrudnione
- Potrzeba ochrony majątku małżonka przed egzekucją z majątku wspólnego
- Długotrwała separacja małżonków, która uniemożliwia im współdziałanie w zarządzaniu majątkiem wspólnym
- Sytuacja, w której jeden z małżonków ma podstawy do domagania się rozwodu (przesłanki zupełnego i trwałego rozkładu pożycia)

Żądanie wierzyciela jednego z małżonków do ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej.

Zgodnie z art. 52 § 1a kro, sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkowa również w przypadku, gdy wnosi o to wierzyciel jednego z małżonków. Warunkiem jest uprawdopodobnienie przez wierzyciela, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków.

Kiedy powstaje rozdzielnosc majątkowa?

Ustanowienie rozdzielnosci majątkowej zachodzi z dniem oznaczonym w wyroku sądu. W wyjątkowych sytuacjach sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową z datą wsteczną tj. z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa. Przede wszystkim w przypadku, jak małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Instytucja chroniąca współmałżonka przed egzekucją – art. 787 kpc.

Rozpatrując temat rozdzielnosci majątkowej, nie można zapominać o instytucji określonej w art. 787 kpc. Przepis ten stanowi, że tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodną małżonka dłużnika.